ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 18 ജംബൂദ്വീപ വർണനം

സൂത ഉവാച ..

മധ്യേ ഹിമവതഃ പൃഷ്ഠേ കൈലാസോ നാമ പർവതഃ ..

തസ്മിന്നിവസതി ശ്രീമാൻകുബേരഃ സഹ രാക്ഷസൈഃ .. 18.1 ..

അപ്സരോനുചരോ രാജാ മോദതേ ഹ്യലകാധിപഃ ..

കൈലാസപാദാത്സംഭൂതം പുണ്യം ശീതജലം ശുഭമ് .. 18.2 ..

ദ്വത്തത്ര സരസ്തു

മദം നാമ്നാ കുമുദ്വത്തത്ര സരസ്തൂദധിസന്നിഭമ് ..

തസ്മാദ്ദിവ്യാത്പ്രഭവതി നദീ മംദാകിനീ ശുഭാ .. 18.3 ..

ദിവ്യം ച നംദനവനം തസ്യാസ്തീരേ മഹദ്വനമ് ..

പ്രാഗുത്തരേമ കൈലാസാദ്ദിവ്യം സർവൗഷധി ഗിരിമ് .. 18.4 ..

രത്നധാതുമയം ചിത്രം സബലം പർവതം പ്രതി ..

ചന്ദ്രപ്രഭോ നാമ ഗിരിഃ സുശുഭ്രോ രത്നസന്നിഭഃ .. 18.5 ..

തസ്യ പാദേ മഹാദ്ദിവ്യം സ്വച്ഛോദം നാമ തത്സരഃ ..

തസ്മാദ്ദിവ്യാത്പ്രഭവതി സ്വച്ഛോദാ നാമ നിമ്നഗാ .. 18.6 ..

തസ്യാസ്തീരേ മഹദ്ദിവ്യം വനം ചൈത്രരഥം ശുഭമ് ..

തസ്മിൻ ഗിരൗ നിവസതി മണിഭദ്രഃ സഹാനുഗഃ .. 18.7 ..

യക്ഷസേനാപതിഃ ക്രൂരോ ഗുഹ്യകൈഃ പരിവാരിതഃ ..

പുണ്യാ മംദാകിനീ ചൈവ നദീ സ്വച്ഛോദകാ ച യാ .. 18.8 ..

മഹീമംഡലമധ്യേന പ്രവിഷ്ടേ തേ മഹോദധിമ് ..

കൈലാസാദ്ദക്ഷിണേ പ്രാച്യാം ശിവസത്ത്വൗഷധിം ഗിരിമ് .. 18.9 ..

മനഃ ശിലാമയം ദിവ്യം ചിത്രാംഗം പർവതം പ്രതി ..

ലോഹിതോ ഹേമശ്രൃംഗശ്ച ഗിരിഃ സൂര്യപ്രഭോ മഹാൻ .. 18.10 ..

തസ്യ പാദേ മഹദ്ദിവ്യം ലോഹിതം നാമ തത്സരഃ ..

തസ്മാത്പുണ്യഃ പ്രഭവതി ലൗഹിത്യഃ സ നദോ മഹാൻ .. 18.11 ..

ദേവാരണ്യം വിശോകം ച തസ്യ തീരേ മഹദ്വനമ് ..

തസ്മിൻഗിരൗ നിവസതി യക്ഷോ മണിധരോ വശീ .. 18.12 ..

സൗമ്യൈഃ മുധാർമികൈശ്ചൈവ ഗുഹ്യകേ പരിവാരിതഃ ..

കൈലാസാദ്ദക്ഷിണേ പാർശ്വേ ക്രൂരസത്ത്വൗഷധിർഗിരിഃ .. 18.13 ..

വൃത്രകായാത്കിലോത്പന്നമഞ്ജനം ത്രികകും പ്രതി ..

സർവധാതുമയസ്തത്ര സുമഹാന്വൈദ്യുതോ ഗിരിഃ .. 18.14 ..

തസ്യ പാദേ സരഃ പുണ്യം മാനസം സിദ്ധസേവിതമ് ..

തസ്മാത്പ്രഭവതേ പുണ്യാ സരയൂർലോകവിശ്രുതാ .. 18.15 ..

തസ്യാസ്തീരേ വനം ദിവ്യം വൈഭ്രാജം നാമ വിശ്രുതമ് ..

കുബേരാനുചരസ്തത്ര പ്രഹേതിതനയോ വശീ .. 18.16 ..

ബ്രഹ്മാപേതോ നിവസതി രാക്ഷസോഽനംതവിക്രമഃ ..

അതരിക്ഷചരൈർഘോരൈര്യാതുധാനശതൈർവൃതഃ .. 18.17 ..

അപരേണ തു കൈലാസാത്പുണ്യസത്ത്വൗഷധിർഗിരിഃ ..

അരുണഃ പർവതശ്രേഷ്ഠോ രുക്മധാതുമയഃ ശുഭഃ .. 18.18 ..

ഭവസ്യ ദയിതഃ ശ്രീമാൻപർവതോ മേഘസന്നിഭഃ ..

ശാതകൗംഭമയൈഃ ശുഭ്രൈഃ ശിലാജാലൈഃ സമാവൃതഃ .. 18.19 ..

ശതസംഖ്യൈസ്താപനീയൈഃ ശ്രൃംഗൈർദിവമിവോല്ലിഖൻ ..

മുംജവാംസ്തു മഹാദിവ്യോ ദുർഗഃ ശൈലോ ഹിമാംചിതഃ .. 18.20 ..

തസ്മിൻഗിരൗ നിവസതി ഗിരീശോ ധൂമ്രലോചനഃ ..

തസ്യാ പാദാത്പ്രഭവതി ശൈലോദം നാമ തത്സരഃ .. 18.21 ..

തസ്മാത്പ്രഭവതേ പുണ്യാ ശിലോദാ നാമ നിമ്രഗാ ..

സാ ചക്ഷുഃ സീതയോർമധ്യേ പ്രവിഷ്ടാ ലവണോദധിമ് .. 18.22 ..

തസ്യാസ്തീരേ വനം ദിവ്യം വിശ്രുതം സുരഭീതി വൈ ..

സവ്യോത്തരേണ കൈലാസാച്ഛിവഃ സത്ത്വൗഷധിർഗിരിഃ .. 18.23 ..

ഗൗരം നാമ ഗിരിശ്രേഷ്ഠം ഹരിതാലമയം പ്രതി ..

ഹിരണ്യശ്രൃംഗഃ സുമഹാൻ ദിവ്യോ മണിമയോ ഗിരിഃ .. 18.24 ..

തസ്യാ പാദേ മഹാദ്ദിവ്യം ശുഭം കാഞ്ചനവാലുകമ് ..

രമ്യം ബിംദുസരോ നാമ യത്ര രാജാ ഭഗീരഥഃ .. 18.25 ..

ഗംഗനിമിത്തം രാജർഷിരുവാസ ബഹുലാഃ സമാഃ ..

ദിവം യാസ്യംതി തേ പൂർവേ ഗംഗതോയപരിപ്ലുതാഃ .. 18.26 ..

മദീയ ഇതി നിശ്ചിത്യ സമാഹിതമനാഃ ശിവേ ..

തത്ര ത്രിപഥഗാ ദേവീ പ്രഥമം തു പ്രതിഷ്ഠിതാ ..

സോമപാദാത്പ്രസൂതാ സാ സപ്തധാ പ്രതിപദ്യതേ .. 18.27 ..

യൂപാ മണിമയാസ്തത്ര വിതതാശ്ച ഹിരണ്മയാഃ ..

തത്രേഷ്ട്വാ തു ഗതഃ സിദ്ധിം ശക്രഃ സർവൈഃ സുരൈഃ സഹ .. 18.28 ..

ദിവി ച്ഛായാപഥോ യസ്തു അനുനക്ഷത്രമംഡലഃ ..

ദൃശ്യതേ ഭാസ്വരോ രാത്രൗ ദേവീ ത്രിപഥഗാ തു സാ .. 18.29 ..

അംതരിക്ഷം ദിവംചൈവ ഭാവയംതീ സുരാപഗാ ..

ഭവോത്തമാംഗേ പതിതാ സംരൂദ്ധാ യൗഗമായയാ .. 18.30 ..

തസ്യാ യേ ബിംദവഃ കേചിത് ക്രുദ്ധായാഃ പതിതാ ഭുവി ..

കൃതം തു തൈർബിന്ദുസരസ്തതോ ബിംദുസരഃ സ്മൃതമ് .. 18.31 ..

തതോ നിരൂദ്ധാ സാ ദേവീ ഭവേന സ്മയതാ കില ..

ചിംതയാമാസ മനസാ ശംകരക്ഷേപമം പ്രതി .. 18.32 ..

ഭിത്ത്വാ വിശാമി പാതാലം സ്രോതസാഗൃഹ്യ ശംകരമ് ..

ജ്ഞാത്വാ തമ്യാ അഭിപ്രായം ക്രൂരം ദേവ്യാശ്ചികീർഷിതമ് .. 18.33 ..

തിരോഭാവയിതും ബുദ്ധിരാസീദംഗേഷു താം നദീമ് ..

തസ്യാവലേപം ജ്ഞാത്വാ തു നദ്യാഃക്രുദ്ധസ്തുശംകരഃ .. 18.34 ..

ന്യരുപാച്ച ശിരസ്യേനാം വേഗേന പതതീം ഭുവി ..

ഏതസ്മിന്നേവ കാലേ തു ദൃഷ്ട്വാ രാജാനമഗ്രതഃ .. 18.35 ..

ധമനീസംതതം ക്ഷീണം ക്ഷുധയാ വ്യാകുലേന്ദ്രിയമ് ..

അനേന തോഷിതശ്ചാഹം നദ്യർഥം പൂർവമേവ തു .. 18.36 ..

ബുദ്ധ്വാസ്യ വരദാനം ച കോപം നിയതവാംസ്തു സഃ ..

ബ്രഹ്മണോ വചനം ശ്രുത്വാ ധാരയ സ്വർണദീമിതി .. 18.37 ..

തതോ വിസർജയാമാസ സംരുദ്ധാം സ്വേന തേജസാ ..

നദീം ഭഗീരഥസ്യാർഥേ തപസോഗ്രേണ തോഷിതഃ .. 18.38 ..

തതോ വിസൃജ്യമാനായാഃ സ്രോത സ്തത്സപ്തധാ ഗതമ് ..

തിസ്രഃ പ്രാചീമഭിമുഖം പ്രതീചീം തിസ്ര ഏവ തു .. 18.39 ..

നദ്യാഃ സ്രോതസ്തു ഗംഗായാഃ പ്രത്യപദ്യത സപ്തധാ ..

നലിനീ ഹ്ലാദിനീ ചൈവ പാവനീ ചൈവ പ്രാച്യഗാഃ .. 18.40 ..

സീതാ ചക്ഷുശ്ച സിന്ധുശ്ച പ്രതീചീം ദിശമാസ്ഥിതാഃ ..

സപ്തമീ ത്വന്വഗാത്താസാം ദക്ഷിണേന ഭഗീരഥമ് .. 18.41 ..

തസ്മാദ്ഭാഗീരഥീ യാ സാ പ്രവിഷ്ടാ ലവണോദധിമ് ..

സപ്തൈതാ ഭാവയംതീദം ഹിമാഹ്വം വർഷമേവ തു .. 18.42 ..

പ്രസൂതാഃ സപ്ത നദ്യസ്താഃ ശുഭാ ബിന്ദു സരോദ്ഭവാഃ ..

നാനാദേശാൻപ്ലാവയന്ത്യോ മലേച്ഛപ്രായാസ്തു സർവശഃ .. 18.43 ..

ഉപഗച്ഛംതി താഃ സർവാ യതോ വർഷതി വാസവഃ ..

ശിലീന്ധ്രാൻകുന്ത ലാംശ്ചീനാൻബർബരാന്യവനാധ്രകാൻ .. 18.44 ..

ലദ്വിചരാശ്ച

പുഷ്കരാശ്ച കുലിന്ദാംശ്ച അചോം~~ഛദ്വിചരാശ്ച~~ യേ ..

കൃത്വാ ത്രിധാ സിംഹവംതം സീതാഗാത്പശ്ചിമോദ ധിമ് .. 18.45 ..

അഥ ചീനമരൂംശ്ചൈവ താലാംശ്ച മസമൂലികാൻ ..

തൽ

ഭദ്രാസ്തുഷാ□□□ല്ലാമ്യാകാൻബാഹ്ലവാൻപാരടാൻഖശാൻ .. 18.46 ..

ഏതാഞ്ജനപദാം ശ്ചക്ഷുഃ പ്രാവയംതീ ഗതോദധിമ് ..

ദരദാംശ്ച സകാശ്മീരാൻ ഗാംധരാൻ രൗരസാൻ കുഹാൻ .. 18.47 ..

ശിവശൈലാനിന്ദ്രപദാന്വസതീശ്ച വിസർജമാൻ ..

സൈന്ധവാൻ രന്ധ്രകര

~~സൈംധവാന്ദ്രംധ്രകര~~കാഞ്ചരമഠാഭീരരോഹകാൻ .. 18.48 ..

ശുനാമുഖാംശ്ചോർദ്ധ്വമരൂൻസിന്ധുരേതാന്നിഷേവതേ ..

ഗംധർവകിന്നരാന്യക്ഷാന്രക്ഷോവിദ്യാധരോരഗാൻ .. 18.49 ..

കലാപഗ്രാമകാംശ്ചൈവ പാരദാംസ്തദ്ഗണാൻ ഖശാൻ ..

കിരാതാംശ്ച പുലിന്ദാംശ്ച കുരൂൻ സഭരതാനപി .. 18.50 ..

പംചാലാൻകാശിമത്സ്യാംശ്ച മഗധാംഗാംസ്തഥൈവ ച ..

സുഹ്മോത്തരാംശ്ച വംഗാംശ്ച താമ്രലിപ്താംസ്തഥൈവ ച .. 18.51 ..

ഏതാഞ്ജനപദാന്മാന്യാൻഗംഗാ ഭാവയതേ ശുഭാൻ ..

തതഃ പ്രതിഹതാ വിംധ്യാത്പ്രവിഷ്ടാ ലവണോദധിമ് .. 18.52 ..

തതശ്ച ഹ്ലാദിനീ പുണ്യ പ്രാചീമഭിമുഖാ യയൗ ..

പ്രാവയംത്യുപഭാഗാംശ്ച നൈഷധാംശ്ച ത്രിഗർത കാൻ .. 18.53 ..

ധീവരാനൃഷികാംശ്ചൈവ തഥാ നീലമുഖാനപി ..

കേകരാനൗഷ്ടകർണാംശ്ച കിരാതാനപി ചൈവ ഹി .. 18.54 ..

കാലോദരാന്വിവർണാശ്ച കുമാരാൻസ്വർണഭൂമികാൻ ..

ആമംഡലം സമുദ്രസ്യ തിരോഭൂതാംശ്ച പൂർവതഃ .. 18.55 ..

തതസ്തു പാവനീ ചാപി പ്രാചീമേവ ദിശം യയൗ ..

സുപഥാൻപാവയം തീഹ ത്വിംദ്രദ്യുമ്നസരോപി ച .. 18.56 ..

തഥാ ഖരപഥാംശ്ചൈവ വേത്രശംകുപഥാനപി ..

മധ്യതോജ്ജാനകിമഥോ കുഥപ്രാവരണാന്യയൗ .. 18.57 ..

ഇംദ്രദ്വീപ സമുദ്രം തു പ്രവിഷ്ടാം ലവണോദധിമ് ..

തതസ്തു നലിനീ പ്രായാത് പ്രാചീമാശാം ജവേന തു .. 18.58 ..

തോമരാൻഭാവയംതീഹ ഹംസമാർഗാൻസഹൈഹയാൻ ..

പൂർവന്ദേശാംശ്ച സേവംതീ ഭിത്ത്വാ സാ ബഹുധാഗിരീൻ .. 18.59 ..

കർണപ്രാവരണാൻപ്രാപ്യ സംഗത്യാ ശ്വമുഖാനപി ..

സികതാപർവതമരും ഗത്വാ വിദ്യാധരാന്യയൗ .. 18.60 ..

നഗമംഡലമധ്യേന പ്രവിഷ്ടാ ലവണോദധിമ് ..

താസാം നദ്യുപനദ്യശ്ച ശതശോഽഥ സഹസ്രശഃ .. 18.61 ..

ഉപഗച്ഛംതി താഃ സർവാ യതോ വർഷതി വാസവഃ ..

വക്വൗകസായാസ്തീരേ തു വനം സുരഭി വിശ്രുതമ് .. 18.62 ..

ഹിരണ്യശ്രൃംഗേ വസതി വിദ്വാൻകൗബേരകോ വശീ ..

യജ്ഞോപേതശ്ച സുമഹാനമിതൗജാഃ സുവിക്രമഃ .. 18.63 ..

തത്രത്യൈസ്തൈഃ പരിവൃതൗ വിദ്വദ്ഭിർബ്രഹ്മരാക്ഷസൈഃ ..

കുബേരാനുചരാ ഹ്യേതേ ചത്വാരസ്തു സമാഃ സ്മൃതാഃ .. 18.64 ..

ഏവമേവ തു വിജ്ഞേയാ ഋദ്ധിഃ പർവതവാസിനാമ് ..

പരസ്പരേണ ദ്വിഗുണാ ധർമതഃ കാമതോഽർഥതഃ .. 18.65 ..

ഹേമകൂടസ്യ പൃഷ്ഠേ തു വർചോവന്നാമതഃ സരഃ ..

മനസ്വിനീപ്രഭവതി തസ്മാജ്ജ്യോതിഷ്മതീ ച യാ .. 18.66 ..

അവഗാഢേ ഹ്യുഭയതഃ സമുദ്രൗ പൂർവപശ്ചിമൗ ..

സരോ വിഷ്ണുപദം നാമ നിഷധേ പർവതോത്തമേ .. 18.67 ..

തസ്മാദ്ദ്വയം പ്രഭവതി ഗാംധർവീ നാകുലീ ച തൈഃ ..

മേരോഃ പാർശ്വാത്പ്രഭവതി ഹ്രദശ്ചംദ്രപ്രഭോ മഹാൻ .. 18.68 ..

തത്ര ജംബൂനദീ പുണ്യാ യസ്യാ ജാംബൂനദം സ്മൃതമ് ..

പയോദം തു സരോ നീലേ സുശുഭ്രം പുംഡരീകവത് .. 18.69 ..

പുംഡരീകാ പയോദാ യ തസ്മാന്നദ്യൗ വിനിർഗതേ ..

ശ്വേതാത്പ്രവർത്തതേ പുണ്യം സരയൂർമാനസാദ്ധ്രുവമ് .. 18.70 ..

ജ്യോത്സ്നാ ച മൃഗാകാമാ ച തസ്മാദ്ദ്വേ സംബഭൂവതുഃ ..

സരഃ കുരുഷു വിഖ്യാതം പദ്മമീനദ്വിജാകുലമ് .. 18.71 ..

രുദ്രകാംതമിതി ഖ്യാതം നിർമിതം തദ്ഭവേന തു ..

അന്യേ ചാപ്യത്ര വിഖ്യാതാഃ പദ്മാമീനദ്വിജാകുലാഃ .. 18.72 ..

നാമ്നാ ഹ്രദാ ജയാ നാമ ദ്വാദശോദധിസന്നിഭാഃ ..

തേഭ്യഃ ശാംതാ യ മാധ്വീ ച ദ്വേ നദ്യൗ സംബഭൂവതുഃ .. 18.73 ..
യാനി കിംപുരുഷാദ്യാനി തേഷു ദേവോ ന വർഷതി ..
ഉദ്ഭിദാന്യുദകാന്യത്ര പ്രവഹംതി സരിദ്വരാഃ .. 18.74 ..
ഋഷഭോ ദുന്ദുഭിശ്ചൈവ ധൂമ്നശ്ച സുമഹാഗിരിഃ ..
പൂർവായതാ മഹാപർവാ നിമഗ്നാ ലവണാഭസി .. 18.75 ..
ചംദ്രഃ കാകസ്തഥാ ദ്രോണഃ സുമഹാംതഃ ശിലോച്ചയാഃ ..
ഉദഗ്യാതാ ഉദീച്യാംതാ അവഗാഢാ മഹോദധിമ് .. 18.76 ..
സോമകശ്ച വരാഹശ്ച നാരദശ്ച മഹീധരഃ ..
പ്രതീച്യാമായതാസ്തേ വൈ പ്രവിഷ്ടാ ലവണോദധിമ് .. 18.77 ..
ചക്രോ ബലാഹകശ്ചൈവ മൈനാകോ യശ്ച പർവതഃ ..
ആയതാസ്തേ മഹാശൈലാഃ സമുദ്രം ദക്ഷിണം പ്രതി .. 18.78 ..
ചക്രമൈനാകയോർമധ്യ വിദിശം ദക്ഷിണാം പ്രതി ..
തത്ര സംവർത്തകോ നാമ സോഽഗ്നിഃ പിബതി തജ്ജലമ് .. 18.79 ..
നാമ്നാ സമുദ്രവാസസ്തു ഔർവഃ സ വഡവാമുഖഃ ..
ദ്വാദശൈതേ പ്രവിഷ്ടാ ഹി പർവതാ ലവണോദധിമ് .. 18.80 ..
മഹേംദ്രഭയവിത്രസ്താഃ പക്ഷച്ഛേദഭയാത്പുരാ ..
യദേതദ്ദൃശ്യതേ ചംദ്രേ ശ്വേതേ കൃഷ്ണശശാകൃതി .. 18.81 ..
ഭാരതസ്യ തു വർഷസ്യ ഭേദാസ്തേ നവ കീർത്തിതാഃ ..
ഇഹോദിതസ്യ ദൃശ്യംതേ യഥാന്യേഽന്യത്ര ചോദിതേ .. 18.82 ..
ഉത്തരോത്തരമേതേഷാം വർഷമുദ്ദിശ്യതേ ഗുണൈഃ ..
ആരോഗ്യായുഃ പ്രമാണാനാം ധർമതഃ കാമതോഽർഥതഃ .. 18.83 ..
സമന്വിതാനി ഭൂതാനി പുണ്യൈരേതൈസ്തു ഭാഗശഃ ..
വസംതി നാനാജാതീനി തേഷു വർഷേഷു താനി വൈ ..
ഇത്യേഷാ ധാരയംതീദം പൃഥ്വീ വിശ്വം ജഗത്സ്ഥിതമ് .. 18.84 ..
ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാംഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ

ദ്വിതീയേഽനുഷംഗപാദേ

ജമ്ബൂദ്വീപവർണനം നാമാഽഷ്ടാദശോഽധ്യായഃ .. 18 ..

ಡಾ . P.R. IYER 5.4.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_18&oldid=322820"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

25 അക്ടോബർ 2021 (തമേ) ദിനാങ്കേ 05:16 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .